

קרמיקה "בצלאל"
חברון, יפו, חיפה, טבריה
"BEZALEL" CERAMICS
HEBRON, JAFFA, HAIFA, TIBERIAS

644 ■ 7/2001 ■ תמוז התשס"א

רשות הדואר
ISRAEL POSTAL AUTHORITY
השירות הבולאי
PHILATELIC SERVICE

הבניין כוללים סמלים יהודיים, כמו שנים-עשר השבטים, לוחות הברית ואריות מכונפים, תמונה של ירושלים העתיקה המלווה בפסוק "אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני", ותמונה אידיאלית ברוח חזונו של ישעיהו - "וגר זאב עם כבש" - הנושאת מסר ציוני.

שני האגפים הסימטריים של חזית הבניין, מעל חלונות הקומה הראשונה, נראות בתוך קשת-פרסה תמונות נוף של ארבע מערי ארץ-ישראל - חברון ויפו שהינן ערים עתיקות המסמלות את עברו של עם ישראל, וחיפה וטבריה המסמלות את הציונות המודרנית. בחברון נראית מערת המכפלה וביפו נוף העיר העתיקה. בחיפה בולט מבנה הטכניון המסמל את הקמתו של מרכז החינוך המקצועי המדעי העברי בארץ-ישראל וניצחון השפה העברית (על הגרמנית); בטבריה - סירת מוטור שנקראה על שמו של המנהיג הציוני הנודע, ד"ר מקס נורדאו, ששימשה להובלת עולים מכורדיסטאן בקו הפלגה מטבריה לצמח. הקשר בין עבר להווה מתבטא בהופעתן יחדיו של ארבע ערים אלה על חזית הבניין, כשבכל אגף נראים שני צמדי ערים - עיר עתיקה וחדשה - טבריה ויפו, חברון וחיפה. מתחת לתמונות מופיעה החתימה "קרמיקה בצלאל".

בתיה כרמיאל
מנהלת ואוצרת המוזיאון לתולדות תל-אביב-יפו
מוזיאון ארץ-ישראל, תל-אביב

התצלומים של קישוטי הקרמיקה בבולים ושל בית-הספר "אחד העם" במעטפת היום הראשון - באדיבות מר אברהם חי.

לקה הראשון של סדרה זו הוקדש לתמונת קרמיקה "בצלאל" של "ירושלים בין החומות", על-פי ציור של האמן זאב רבן (1925), המעטרת את חזית בית לדרברג בתל-אביב. תמונת הקרמיקה נכללה בגיליונות המזכרת שהונפקה לכבוד תערוכת הבולים הבין-לאומית "ירושלים 2001". הסדרה הנוכחית מוקדשת לארבע תמונות נוף ארצישראליות הנראות על חזית בית-הספר העירוני לבנים על שם אחד העם, שבנייתו הסתיימה באביב תרפ"ד (1924). המבנה הינו אחד מבתי-הספר החשובים בעיר, ומסמל בתוכנו ובשפת הלימוד העברית שהונהגה בו את העיר העברית הראשונה. סגנונו האדריכלי המיוחד, פרי תכנונו של אדריכל העירייה דב הרשקוביץ, משלב באופן הרמוני סגנון מזרחי הניכר בשער הכניסה, קישוטי קרמיקה רבים ומגוונים בעלי צביון יהודי וארצישראלי המעטרים את חזית המבנה, ורכיבים הלוקוחים מאוצר האדריכלות הקלאסית.

בגלל חשיבותו ומיקומו ברחוב אחד העם התקבלה בשנת 1926 החלטה של מועצת העיר לקרוא לבית-הספר על שמו של הסופר והוגה הדעות אחד העם במלאות לו שבעים שנה.

ישוטי הקרמיקה המעטרים את חזית המבנה הסימטרי, פרי סדנת הקרמיקה של "בצלאל" בירושלים, כוללים נושאים בעלי אופי תנכ"י אוטופי, נופים מקומיים, עולם הצומח בארץ-ישראל וסמלים יהודיים מובהקים. שילובם של הקישוטים בחזית בית-הספר העירוני (המבנה הציבורי הראשון בתל-אביב שעוטר בקישוטי קרמיקה תוצרת "בצלאל") סימל את השאיפה לבטא את הגשמת הציונות בארץ-ישראל, בין היתר בהקמתה ובבנייתה של תל-אביב, העיר העברית הראשונה בארץ-ישראל. קישוטי הקרמיקה הבולטים לאורך החזית במרכז

מעצב הבול: אשר קלדרון

STAMP DESIGNER: ASHER KALDERON

Bezalel Ceramics - Hebron, Jaffa, Haifa, Tiberias

The first part of this series was dedicated to the Bezalel ceramic picture of Jerusalem, by the artist, Ze'ev Raban, (1925), which decorates the Laderberg House in Tel Aviv. This ceramic tile was the subject of the souvenir sheet that was issued on March 18th 2001 especially for the Jerusalem Multinational Stamp Exhibition, "Jerusalem 2001".

The current set of stamps is dedicated to four landscapes of Eretz Israel that decorate the facade of the Ahad Ha'am Municipal Boys School, Tel Aviv, built 1924. The building is one of the most important schools in the city and, by adopting Hebrew as the language of study, the school symbolizes the first Hebrew city. Its special architectural style, the work of the city architect Dov Hershkovitz, harmoniously combines the Eastern style of the entrance, with many varied ceramic tiles of Jewish and Eretz Israeli character decorating the facade of the building, and elements taken from the treasures of classical architecture. Due to the importance of the school and its location in Ahad Ha'am Street, in 1926 the City Council decided to name the school after the writer and philosopher, Ahad Ha'am, who was then 70 years old.

The ceramic decorations on the facade of this historical building were created in the Bezalel School of Art workshop and they illustrate subjects from the Bible, local landscapes, vegetation in the land of Israel and Jewish symbols. The combination of the tiles on the facade of the Ahad Ha'am School, the first public building in Tel Aviv to be decorated with Bezalel ceramics, signifies the desire to express the realization of Zionism in Eretz Israel and, amongst other things, the establishment and development of Tel Aviv as the first Hebrew city in Eretz Israel.

The main ceramics along the facade in the center of the building include Jewish elements such as the twelve tribes, the ten commandments, winged lions, a picture of ancient Jerusalem with the quote "if I forget thee o'Jerusalem may my right hand forget its cunning" and an idyllic picture in the spirit of Isaiah's vision "the wolf shall dwell with the lamb" which carries the Zionist message.

חותמת
אירוע
להופעת
הבול
SPECIAL
CANCELLATION

Symmetrically on both sides of the facade, above the windows of the first floor, there is an arch of scenes of four of the main cities of Eretz Israel: Hebron and Jaffa which are ancient cities and represent Israel's past and Haifa and Tiberias symbolizing modern Zionism. The Cave of the Patriarchs is pictured on the Hebron tile and the Jaffa tile shows a view of the old city.

The Technion building appears on the tile of Haifa symbolizing the establishment of the center of professional scientific Hebrew education in Eretz Israel and the supremacy of the Hebrew language (over German).

The Tiberias tile shows a motor boat, named after the well-known Zionist leader, Dr. Max Nordau, that was used to transport immigrants to Zemar from Tiberias where they came to from Kurdistan.

The depiction of these cities are the only reference to the connection between the past and present on the facade of the building and on each side there are two pairs representing the ancient and the new: Jaffa and Tiberias on one side and Hebron and Haifa on the other side. The signature "Bezalel Ceramics" appears under the pictures.

Batia Carmiel, Director and Curator
Historical Museum of Tel Aviv-Yaffo
Eretz Israel Museum, Tel Aviv

Photographs of the ceramic tiles appear on the stamps and the first day covers show a photograph of the Ahad Ha'am School – by courtesy of Mr. Avraham Hay.

BEZALEL CERAMICS - HEBRON, JAFFA, HAIFA, TIBERIAS

Issue: July 2001

Artist: Asher Kalderon

Stamp Size: 30.8 mm x 40 mm

Plate no.: 457 - one phosphor bar

Plate no.: 458 - two phosphor bars

Plate no.: 459 - two phosphor bars

Plate no.: 460 - two phosphor bars

Sheet of 15 stamps

Tabs: 5

Printers: E. Lewin-Epstein Ltd.

Method of printing: Offset

השירות הבולאי - טל: 03-5123933
שדרות ירושלים 12, תל אביב-יפו 68021

The Israel Philatelic Service - Tel: 972-3-5123933
12 Sderot Yerushalayim, 68021, Tel Aviv-Yafo